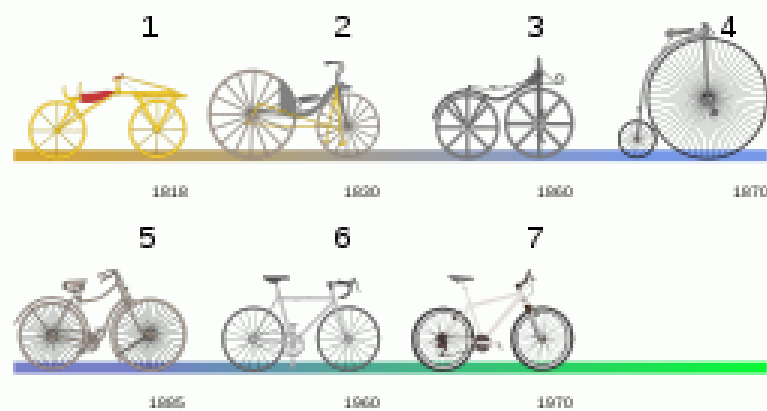

A KERÉKPÁROZÁS TÖRTÉNETE

Az első kerékpár Karl von Drais báró nevéhez fűződik, aki egy szilárd vázhoz kerekeket rögzített, mivel nagyon sokat kellett járnia az erdőt, és meg akarta gyorsítani a folyamatot. Hamar rájött, hogy finomítani kell ezen a közlekedési eszközön, így az első kereket irányíthatóvá, kormányozhatóvá tette. Négy év tökéletesítés után már új kormány szerkezet és állítható ülés magassággal rendelkezett, ekkor már (1817) az újságok is foglalkoztak a témával, bár még cinikusan. Viszont utána néhány hónap leforgása alatt futótűzként terjedt el Angliában és Franciaországban.

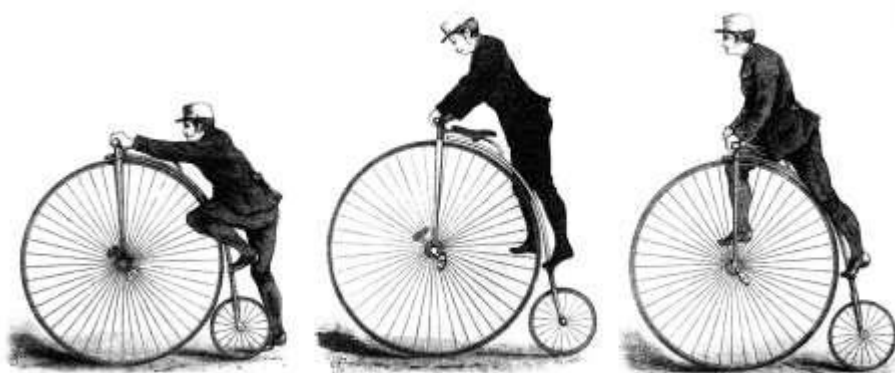
Első mérföldkő: 1840, Skócia, a pedál

Kirkpatrick Macmillan skót kovácsmester Dumfriesshire faluban meghúzódó műhelyében elkészül a világ első, taposókkal felszerelt futógépe, azaz megvalósul a ma ismert pedálhajtás. Az első kereket rudak forgatják, mint a gőzmozdony esetében. A kovácsmester egyben Glasgow derék rendőreitől a világtörténelem első kerékpáros bírságát is begyűjti: az öt schillinges kaland egy járókelő gyermek elütéséért járt. Igen, a felnifék feltalálása még kicsit odébb van...

Újabb állomás: 1861, Párizs, a velocipéd megjelenése

Pierre Michaux kidolgozza az első pedál általi közvetlen hajtást, majd az így létrejött kétkerekűt velocipédként kínálja megvételre. Az új, érdekes és mókás szerkezet pillanatok alatt elterjed és igen népszerűvé válik. A felsőbb társadalmi osztály játékszere, a lovaglás és a vadászat mellett a még közel egyforma méretű első és hátsó kerékkel rendelkező velocipéd biztosítja a testmozgás iránti igényt. A virágzó üzletnek a poroszok elleni háború vet véget: a velocipédekből ágyú lesz. A később elterjedt "óriáskerekű" velocipéd pedig már az angol kerékpáripár előretörését jelzi. Az 1870-es években Coventry városát az anyagi összeomlástól menti meg a velocipéd: a selyemipar helyett a kerékpárok gyártása ad munkalehetőséget a dolgozóknak.

Negyedig mérföldkő: 1885, a Rover biztonsági kerékpár

John Kemp Starley, a híres James unokaöccse készíti el a világ első biztonsági kerékpárját. A nagyméretű első kerékkel szemben láncsal hajtott, 76 cm átmérőjű hátsó kereket alkalmaz, mindkét kereket lassítani képes fékekkel. Az áttétel tetszőlegesen állítható, nem függ a kerékmérettől. Mi kellhet még? Az, hogy ne rázza ki a kerékpáros lelkét az út. Erre John Boyd Dunlop találmánya nyújt megoldást: a pneumatikus, felfújható tömlő, majd Edouard Michelin ezt öltözteti “védőruhába”, azaz abroncsba, kialakítva ezzel a mai napig bevált, szelepen át pumpálható tömlő/köpeny rendszert. A Rover által fémjelzett vázforma apróbb változtatásokkal a mai napig fennmarad: akárhogy is nézzük, ez majdnem 130 év!

Napjainkban közel 1 milliárd kerékpárt használnak világszerte közlekedésre, szállítási, szabadidős és sportcélokra. A mai világban a kerékpár az egyéni közlekedés leghatékonyabb módja. Azokban az országokban, ahol a kerékpározás az egyéni közlekedésnek nem a legfontosabb eszköze, önálló kerékpárutakat építenek használói számára. Az Európai Kerékpárszövetség törekvése, hogy ezeket a közúti és vasúti transzeurópai közlekedési hálózatok rendszeréhez hasonlóan az EuroVelo hálózat kontinentális szinten is összekösse. Megfelelő infrastruktúra, legfőképp kerékpárút-hálózat vagy hálózatszerű kerékpározásra alkalmas utak híján a városi kerékpározás és az emberek (sokszor kampányszerű) kerékpárra szoktatása nehézségekbe ütközik.

